

[Kjær.]

Skolemøder, der i Sommerens Løb har været holdt ud over Landet, bærer tydeligt nok Vidnesbyrd om den Interesse, som ikke alene Lærerne, men ogsaa Forældrene har for disse Spørgsmaal, men de samme Møder er tillige Vidnesbyrd om noget andet, nemlig om den Uvished og Uklarhed, der baade i Lærer- og Forældrekredse raader med Hensyn til Folkeskolens endelige Ordning. Man er klar over Lovens Bestemmelser, men man ved intet om, hvorledes den vil blive udført i Praksis. Man ved, som en gammel Lærer udtrykte det paa et Møde forleden, at Loven kan bruges til meget — ogsaa for øvrigt meget, han ikke ansaa for helt godt —, men man ved ikke i Dag, hvortil den vil blive brugt. Det gælder for Folkeskolen i sin Helhed, saavel for dens Eksaminationsafdeling som for dens almindelige Afdeling.

Lad mig sige nogle Ord om den førstnævnte. Undervisningen i Mellemskolen hviler jo paa en Række kongelige Anordninger og ministerielle Bekendtgørelser. I 1931 fik de to Herrer Undervisningsinspektører Bjørneboe og Højberg Christensen Anmodning om at gennemgaa disse og eventuelt udarbejde Ændringsforslag til dem. Det skete, og i 1935 kom der fra de to Herrer en Betænkning indeholdende visse Ændringsforslag. Betænkningen blev naturligvis ivrigt drøftet, den blev ogsaa fremdraget her i Rigsdagen, og den højtærede Undervisningsminister udtalte som sin glade Forventning, at alt nok skulde blive ordnet bedst muligt for alle, men i de to Aar, der er gaaet siden, er intet blevet ordnet, og jeg har i hvert Fald mine stille Tvivl om, at man vilde have ordnet noget ved det, i alt Fald inden for en overskuelig Fremtid, hvis ikke Spørgsmaalet paa en saa kraftig Maade var blevet sat paa Dagsordenen, som det skete, da Københavns Skoledirektør i sidste Uge talte paa Realskolelærerforeningernes Møde. Efter dette har den højtærede Minister over for Dagbladet „Politiken“ erklæret, at nu skal der ske noget med Eksaminationsmellemskolen, og Spørgsmaalet er jo da saa, hvad der skal ske. Jeg ser ikke rettere, end at der kun er to Veje at gaa. Enten maa man følge den af de to Undervisningsinspektører anviste Vej, eller ogsaa maa man gaa ind paa de Tanker, som Københavns Skoledirektør har gjort sig til Talsmand for. Gør man det første, da vil det efter min Formening sige, at man for at tjene den højere Skole opretholder, ja, udvider Eksaminationsjageriet. Bestemmelsen om, at der fremtidig skal undervises og afholdes Eksamen i skriftlig Engelsk og skriftlig Tysk, taler

jo sit tydelige Sprog i saa Henseende. Gør man det sidste, følger man Skoledirektøren, ja, da maa man lade Mellemskolen være en Skoleform, der indeholder sit Maal i sig selv, en Skoleform, i hvilken man indskrænker Eksaminationsvæsenet eller -uvæsenet, hvad man nu vil, til et Minimum. Jeg for min Part er ikke i Tvivl om, at man burde følge Skoledirektøren, ja, jeg kunde, hvad Eksaminationsfagene angaar, godt tænke mig at gaa noget videre end han; jeg vilde uden Betænkning kunne nøjes med Eksamen i Dansk, Regning og Skrivning og saa i øvrigt lade Aarskaraktererne gælde. Man vilde ved en saadan Ordning spare Tid — man maa nemlig gøre sig klart, at Mellemskoleeksamen tager ca. 4 af Skoleaarets 40 Uger —, og man vilde skabe i højere Grad Ro om Skolens Arbejde, og ikke mindst det sidste vilde jeg anse for at være meget værdifuldt.

Saa er Spørgsmaalet, hvad man ude i Befolkningen vilde sige til en saadan Reform, men i saa Henseende tror jeg, at man baade hos Forældre og Lærere vilde modtage en saadan Ordning som en Befrielse. Det er nemlig ikke i de Kredse, at Eksaminationsvæsenet har sit Arnested, det findes andetsteds. Det er fremkaldt fra første Færd af de kongelige Anordninger og de ministerielle Bekendtgørelser ved de Krav, man dør har opstillet, men det er gennem Aarene blevet øget ved hele den Inspektionsvirksomhed, der drives, hvor hensynsfuld denne i øvrigt kan være, det er blevet øget ved Censorindberetninger, gennem Skrivelser om Karaktergivning, gennem Karaktergivningskurser o. s. v. Hverken Ministeriet eller Ministeriets Inspektører kan fritages for Ansvaret for den hidtidige Tilstand, men de har tilsammen i deres Magt at skabe en ny og bedre — jeg vil ønske og haabe, at det maa ske.

Som jeg har nævnt, hersker der megen Usikkerhed med Hensyn til Eksaminationsmellemskolen. Men det samme er Tilfældet med Folkeskolens almindelige Afdelinger. Endnu i Dag, et halvt Aar efter at Skoleloven er vedtaget, savner man de Cirkulærer, der skal være normgivende for Lovens Praktisering. Det er efter min Mening ganske urimeligt, at de ikke er kommet, man fristes til med Tordenskjold at spørge: Hvad nøler man efter? Hvad er Grunden til, at disse Cirkulærer ikke er fremkommet? Er Grunden den, at man ikke kan enes om, hvad der skal staa i dem? Er Forholdet det, at Lovens Fædre ikke kan blive enige om, hvordan Loven skal administreres? Jeg ved det ikke, jeg ved ikke, om det er af